

עיצוב מדיניות חוץ וביטחון כלפי מדינות מוצאם של "מיעוטי-הגירה" – מיעוטי-ההגירה המוסלמים בבריטניה

נוכח השפעותיו של האסלאם הרדיקלי

צבי ליבמן, אוניברסיטת חיפה

מדיניותה של בריטניה כלפי המזרח התיכון מושפעת משני גורמים משולבים; הראשון, השפעת הפונדמנטליזם והאסלאם הרדיקלי על בריטניה ועל מיעוטי-ההגירה המוסלמים בה, הבאה לידי ביטוי באיומים גלויים על המדינה ובערעור היציבות במזרח התיכון; השני, מיעוטי-ההגירה המוסלמים המשפיעים על מדיניותה של בריטניה כלפי "המזרח התיכון הגדול", זאת בשל הצורך להתחשב בשונות של מיעוטים אלה.

מסוף המאה התשע-עשרה הייתה בריטניה יעד הגירה למהגרים מאסיה ומהמזרח התיכון, וכן "אבן שואבת" להגירה בלתי פוסקת אליה. במקביל חלחל האסלאם הפונדמנטליסטי והרדיקלי בקרב המיעוטים המוסלמים בבריטניה במשך עשורים רבים, וכמו נוזלים העוברים בכלים שלובים, השפיע על זהותם ועל דפוסי התערוותם – וכך הם היו למיעוט גדול הנתפס כזר ומנוכר לערכי היסוד הבריטיים.

בריטניה נאלצה אפוא להתחשב בשינויים שחלו בקרבה עקב ההגירה, ובתגובה נקטה מדיניות משולבת וייחודית. במדיניות ביטחון הפנים היה זה ניסיון למנוע או למתן הסלמות הנובעות מפזורות המוסלמים, מתוך התחשבות ברגשותיהם ובעמדות הרווחות במדינות מוצאם, במקביל למלחמה בטרור, וכן ננקטו הגבלות הגירה והגבלות על קבלת האזרחות. במדיניות החוץ והביטחון נקטו מדיניות מכוונת על מנת לרצות את המוסלמים מבית ובמקביל יזמו שיתופי פעולה עם מדינות מוצאם, וזאת במטרה למנוע את התפתחותו של האסלאם הפונדמנטליסטי והרדיקלי הגלובלי ואת השפעותיו על המוסלמים "בבית", במקביל למלחמה העיקשת בטרור.

בתוך: דינמיקה של שינוי: הפוליטיקה הישראלית בתקופת מעבר, 2011. עורכים,

זובידה, הני ודוד, מקלברג, הוצאת האגודה למדע המדינה, עמ' 125-157.